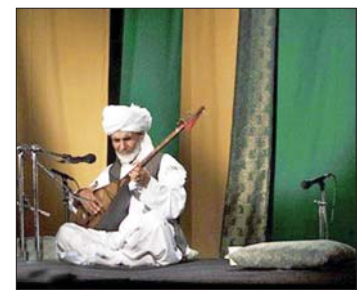
زیر آسمان فیروزه‌ای

در جشنواره موسیقی «نواحی»

دوتار «نورمحمد درپور» شور آفرید



● **شرق:** نورمحمد درپور با اینکه این روزها سرطان کم‌توانش کرده؛ اما باز هم زخمه بر دوتار می‌زند. وقتی از «نوایی» می‌خواند تماشاگران را به وجد می‌آورد. جشنواره موسیقی سنتی آیینه‌دار نیز با دوتار درپور و نوایی او در خانه هنرمندان آغاز شد. ذوالفقار عسگری‌پور هم درپور را در این اجرا همراهی کرد. درپور، چند ماهی است به‌دلیل بیماری سرطان در مشهد و تربت تحت نظر پزشکان است و به دعوت جشنواره آیینه‌دار به تهران آمده بود. جشنواره نواحی به موسیقی نواحی شرق ایران اختصاص دارد؛ موسیقی خراسان و بلوچستان. حسن سمندری پسر بزرگ حسین سمندری هم که همزمان دوتار می‌زد و می‌خواند خاطره استادی که خون‌پاش و خونریز را خلق کرده بود در تالار استاد شهناز خانه هنرمندان زنده کرد. اما با وجود حضور این استادان محمدرضا درویشی از عدم‌توجه به هنرمندان نواحی گله کرد. درویشی که دبیر این جشنواره است؛ گفت: «استادان موسیقی نواحی ایران همچون برگ خزان به زمین می‌افتند و کسی هم به فکر نیست. زمانی از بلوچستان می‌توانستیم ۵۰ استاد زبده را به تهران دعوت کنیم، اما اینک ۱۰ استاد هم به زحمت می‌توانیم به جشنواره بیاوریم؛ زیرا بسیاری از آنان اکنون به دیار ابدی رفته‌اند.» درویشی از استادان بیمار گفت: «از پیشکسوتانی که اکنون به جشنواره دعوت شده‌اند، استاد لعل بخش بیگ مبتلا به سرطان است و حتی نتوانست به مراسم افتتاحیه بیاید و تنها در روز پایانی می‌تواند برای دریافت لوح تقدیر در جشنواره حضور یابد. همچنین استاد نورمحمد درپور نیز به همین بیماری مبتلا شده است که البته در مراسم حضور دارند.» درویشی با اشاره به تلخ‌کامی‌های سال‌های گذشته موسیقی نواحی گفت: «با توجه به این وضعیت بود که از یک‌سال پیش به همراه احسان رسول‌اف و علی مغازه‌ای تصمیم گرفتیم قدمی در این راه برداریم و اندیشیدیم نخستین دوره جشنواره را به موسیقی جنوب‌شرق ایران اختصاص دهیم. با این حال باید تاکید کنم بخش خصوصی به تنهایی نمی‌تواند برگزاری چنین رویدادی را عهده‌دار شود.»



عکس: امیر جدیدی، شرق

کنسرت «هم‌آوایان» با استقبال مخاطبان برپا شد

سوغاتی «آذری» علیزاده برای تهرانی‌ها

شرق: علیزاده گل‌ها را گرفت. جمعیت حاضر در سالن ایستاده بودند. کفزدن آنقدر ادامه یافت که گروه هم‌آوایان برای اجرای آنکور آخر تردید نداشت. رهبر گروه، گل‌های تماشاچیان را به اعضای گروهش تقدیم کرد و لبخندزنان «آنکور» آخر را روی صحنه برد. قبل از آن محمد اعتمادی شاخه‌گلی را میان تماشاچیان پرتاب کرد. همه اینها دو شب فراموش‌نشدنی را برای حسین علیزاده و گروه «هم‌آوایان» در شامگاه پاییزی روزهای یازدهم و دوازدهم مهر در برج میلاد رقم زد. آهنگساز «نی‌نوا» همان‌طور که وعده داد بخشی از اجرایش را به موسیقی اقوام اختصاص داد؛ اما نکته جالب دو شب کنسرت او این بود که بخش نخست اجراها به موسیقی آذری اختصاص داشت. او که از قبل گفته بود هر سال با موسیقی یکی از نقاط ایران سوغاتی‌اش را به آن شهر هدیه می‌کند، این‌بار پیش‌دستی کرد و برای تهرانی‌ها هم سوغاتی آورد. بدون تردید پدیده کنسرت کسی نبود جز محمد معتمدی که با وجود آذری نبودن، سالن را با اجرای قطعات آذری به وجد آورد.«ساری گلین» که آهنگ و شعری قدیمی دارد این بار با تنظیم متفاوت علیزاده و آواز معتمدی روی صحنه رفت و خیلی‌ها را مجذوب خود کرد. علیزاده پیش از کنسرت درباره حضور این خواننده گفته بود: «همیشه دوست داشتم به افرادی نزدیک شوم که موسیقی را وسیله‌ای برای ابراز درون می‌دانند و خود را در حصار قراردادهای رایج موسیقی قرار نمی‌دهند. سال‌ها پیش اجرای تصویری معتمدی را با محمدرضا لطفی دیدم و به دلم نشست. وقتی به خوانندگان دیگر پیشنهادهایی غیرمستقیم برای اجرای آذری دادم، ترسی در آنها دیدم اما معتمدی زمانی که این موضوع را فهمید پر درآورد و خوشحال شد که می‌تواند فضای دیگری را در آوازش استفاده کند.» این بخش از اجرا دارای دو بداهه‌نوازی هم بود. سینا جهان‌آبادی با تکنوازی کمانچه حال‌وهوایی دیگر به سالن داد. در این کنسرت پوریا اخواص، راحله برزگری و صبا حسینی هم به‌عنوان خواننده، معتمدی را همراهی کردند. بخش دوم کنسرت، گلچینی از ادبیات ایران با شعرهای کلاسیک و معاصر از شاعرانی چون شهریار، نیما یوشیج، سلمان ساوجی و مولانا بود. بخش دوم با قطعه «سماع» آغاز شد و با قطعات «مثنوی» و کلامی از مولانا ادامه پیدا کرد. البته این تنها قطعه‌ای نبود که کلام مولانا را همراه داشت، بلکه تصنیف پرشور «باده تویی» هم کلام مولانا را به همراه داشت. قطعات «سرمست» و «نغمه جانسوز» با کلام محمدحسین شهریار و صدای محمد معتمدی نیز فضای دل‌انگیزی به سالن بخشید. «هنگام» با کلام نیما یوشیج نیز از دیگر قطعات بخش دوم بود. این اجرا طی دو شب و در چهار اجرا بدون تاخیر با برنامه‌ریزی محمدحسین توتونچیان مدیر موسسه فرهنگی - هنری ققنوس و همکارانش همراه بود. در این اجرا، پژمان حدادی- سازهای کوبه، سیامک جهانگیر- نی، سینا جهان‌آبادی- کمانچه، بهنام سامانی- دف، نگار بوبان- عود، پریچهر خواجه- قانون، رادمان توکلی- تار، سیاوش برهانی- بم تار و محمد انشایی- قیچک می‌نواختند و محمد معتمدی، پوریا اخواص، راحله برزگری و صبا حسینی با آواز علیزاده را همراهی کردند.



عکس: شرق

بهرام دبیری در مراسم تجلیل از بهرام شیردل:

شهرها جولانگاه ساختمان‌های بی‌هویت است

مرجان صائبی: شامگاه یازدهمین روز پاییز، ساختمان مجامع ایرانی و بین‌المللی وزارت خارجه میزبان ششمین جایزه معماری داخلی ایران به همرام مراسم تقدیر از بهرام شیردل، معمار معاصر ایرانی بود. در این مراسم رضایی از سوی فصلنامه معماری و ساختمان به حاضران خوشامد گفت و بعد از آن فیلمی به تهیه‌کنندگی حبیب میری درباره ارزش و اصالت فرش ایرانی پخش شد. در ادامه برنامه، بزرگداشت بهرام شیردل با پخش فیلمی از سوابق تحصیلی و شغلی این معمار در داخل و خارج از کشور آغاز شد. در ادامه بهرام دبیری، نقاش و از همکاران سابق بهرام شیردل طی سخنانی درباره او گفت: «او جهانی از ایده‌هاست که برای هر معماری حتی اگر اندک زمانی در دفتر او کار کرده باشد برای همیشه به کار آمده است. ادراک مدرن برای بهرام شیردل نه امری عارضی بلکه شناختی درونی و بنیادی است. از همین‌رو است که او به‌عنوان یک معمار مطلقا مدرن حساسیت و شناختی گسترده نسبت به معنای معماری در سابقه کهن سرزمینش دارد. تمام پیچیدگی اندیشه و رفتار بهرام در سادگی او نهفته است.» این نقاش ادامه داد: «به‌عنوان معمار زیاد ساخته‌اند ساختمان‌سازهایی که نه ادراکی از مدرن داشته‌اند و نه مفهومی از ایده و نه مفهومی از سلیقه و درکی از سلیقه تاریخی و ضرورت‌های ملی و جهانی. فاجعه شهرهای ایران در دهه‌های گذشته اثبات حرف من است.» دبیری افزود: او حتی اگر بخواهد نمی‌تواند در نقش این ساختمان‌سازان که با سلیقه‌های بی‌هویت تازه‌به‌دوران‌رسیده‌ها هماهنگ هستند، رفتار کند. شهرهای کشور من با آن سابقه‌ها امروز جولانگاه این مجرمان بی‌هویت ناشناس شده است. شیردل با وجود این ناسازگاری در ایران مانده است به جوانان دگراندیشیدن را آموخت. دفتر کار او چراغ روشنی در میان شهر ماست برای آنها که حتی اگر کوتاه زمانی شده به معمار به‌عنوان یک شخصیت تاریخی می‌اندیشند.» بعد از آن شیردل در سخنانی کوتاه گفت: «امروز به این موضوع پی بردم که ۳۸سال است معمار هستم و هنوز یک برنامه ۳۰ساله دیگر برای این کار دارم. مطمئن هستم که معماران ایران جایگاه خاصی در مطرح‌کردن معماری کشورمان در جهان دارند ولی از همکاران و دوستان معمار دعوت می‌کنم تا بتوانیم جایگاه کامل و درستی را در جهان به‌دست آوریم.» کامران حیرتی، هومن طالبی، هومن والازاده، رضا کشمیری و حمید میرمیران هرکدام ضمن سخنانی کوتاه به بخشی از هویت و مشخصه‌های حرفه‌ای شیردل و نقش او در زندگی حرفه‌ای خود پرداختند. میهمان دیگر این بخش دکتر عصارپور بود که بعد از ۴۰سال به ایران بازگشته است. او طراح و معمار پروژه معروف اسکی سرپوشیده دوبی است. احمد زُهادی برگزارکننده مراسم و سردبیر فصلنامه معماری و ساختمان ضمن خیرمقدم به میهمانان گفت: «طی سال‌های گذشته چه در داخل و خارج از ایران همواره صحبت‌هایی درباره معماری با بهرام شیردل داشتیم که گاه نقطه‌نظراتشان بدون اینکه برنامه از پیش تعیین‌شده‌ای داشته باشیم، موضوعات اصلی نشریه معماری و ساختمان و نشریه A۲ بوده است.» بعد از آن مراسم اهدای جوایز مسابقه طراحی اجزا و عناصر چیدمان در معماری داخلی که بخشی تازه در این مسابقه است، بدون نفر اول و دوم برگزار شد و از سه گروه تقدیر شد.

چهره روز

زندگی بهمن محصص در سینماهای پاریس



● **شرق:** مستند «فی‌فی فریاد می‌کشد» که روزهای پایانی زندگی «بهمن محصص» را به تصویر کشیده است، در سینماهای شهر پاریس به روی پرده رفته است. این فیلم که از ۱۰ مهر در سینماهای پاریس به نمایش درآمده، در روزهای پایانی زندگی این هنرمند تصویربرداری شده است. بهمن محصص از نقاشان و مجسمه‌سازان مدرن ایرانی محسوب می‌شود که در نهم اسفند ۱۳۱۰ در رشت به‌دنیا آمد و ششم مرداد ۱۳۸۹ در شهر رم درگذشت. میترا فراهانی، کارگردان «فی‌فی فریاد می‌کشد» در این اثر توانسته است به بهمن محصص سختگیر و منزوی نزدیک شود. در این مستند، محصص با خشمی فاخر از اینکه نتوانسته در میان عموم نفوذ کند و چرایی آن یاد می‌کند و به موضوعاتی اشاره دارد که تا امروز در هاله‌ای از ابهام قرار داشت.

کوچه سمنان

مجمع عمومی خانه سینما ۱۵ مهر در سمنان

● **شرق:** اصناف خانه سینما قرار است دوشنبه ۱۵ مهر در خیابان سمنان دور هم جمع شوند و با برگزاری مجمع عمومی سرانجام اساسنامه‌ای که هیات هفت‌نفره اصلاح اساسنامه خانه سینما تدوین کرده‌اند را تصویب کنند. جمال خندان کوچکی وکیل خانه سینما در گفت‌وگو با شرق با تایید این خبر گفت: «این جلسه قرار بود پیش از این در مردادماه برگزار شود که به دلیل بسته بودن ساختمان خانه سینما به تعویق افتاد و حالا با بازگشایی خانه سینما این جلسه برگزار می‌شود و بعد از تصویب اساسنامه روال عادی برنامه‌های خانه‌سینما آغاز می‌شود.»

